

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 28 ust. 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2026 r. poz. 13) regionalny dyrektor ochrony środowiska ustanawia, w drodze aktu prawa miejscowego, w formie zarządzenia, plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, kierując się koniecznością utrzymania i przywracania do właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000. Plan zadań ochronnych może być zmieniony, jeżeli wynika to z potrzeby ochrony siedlisk przyrodniczych lub gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Krakowie ustanowił plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Wiślicka PLH120084 zarządzeniem z dnia 20 grudnia 2019 roku (Dz. Urz. Woj. Małopolskiego poz. 9820).

Od 2023 r. na starorzeczu Krajskie roślina kotewka orzech wodny (*Trapa natans*) w okresie letnim całkowicie zarasta lustro wody. Zarośnięcie lustra wody ogranicza natlenianie wody przez wiatr, ogranicza także ruch wody, który powinien być wywoływany przez przepływ Bachówki przez teren starorzecza. Roślinność całkowicie zanurzona nie ma dostępu do światła i obumiera. Wszystkie te czynniki skutkują spadkami poziomu tlenu w wodzie, co w okresie letnim w 2023 r. i w 2024 r. spowodowało masowe śnięcie ryb (szczupaki, leszcze, płocie). Gwałtowny wzrost kotewki orzech wodny w ostatnich latach wynika z parametrów zbiornika, które są optymalne dla rozwoju tego gatunku – głębokość do 2 m, dobre nasłonecznienie, dopływ substancji biogenych z wodami potoku Bachówka. W związku z powyższym dotychczasowe działanie ochronne A3 określone w załączniku nr 5 do zarządzenia: „Kontrola zarastania starorzecza Krajskie przez kotewkę orzech wodny. Ograniczanie zarastania powierzchni zbiornika Krajskie przez kotewkę orzech wodny poprzez usuwanie świeżych rozetek rośliny (przed zawiązaniem owoców) pojawiających się w obrębie tafli wody do zasięgu wskazanego na mapie. Rozetki kotewki powinny być wylawiane w miarę pojawiania się na powierzchni wody i wynoszone na ląd. Działanie do wykonania w miarę potrzeby stwierdzonej w trakcie monitoringu wykonywanego w ramach działania C2” wymaga dostosowania do aktualnej sytuacji, w tym winno być realizowane co roku.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Krakowie przystąpił zatem do sporządzania projektu zmiany zarządzenia w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Wiślicka PLH120084.

Działając na podstawie art. 28 ust.9 ustawy o ochronie przyrody oraz rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. z 2024 r. poz. 99), Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Krakowie:

1) podał do publicznej wiadomości informację o przystąpieniu do opracowania projektu zarządzenia zmieniającego,

2) opracował projekt zarządzenia,

3) zapewnił udział społeczeństwa w ocenie tego dokumentu na zasadach i w trybie określonym w ustawie o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko poprzez:

a) umożliwienie zapoznania się z projektem zarządzenia,

b) umożliwienie składania uwag i wniosków,

c) rozpatrzenie uwag i wniosków.

Zmiana zarządzenia w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Wiśliska PLH120084 polega przede wszystkim na zmianie w załączniku nr 5 opisu zadania ochronnego oraz podmiotu odpowiedzialnego za wykonanie zadania nr A3.

Nowe zadanie ochronne nr A3 wiąże się ze zmianą częstotliwości realizacji zadania – zadanie winno być realizowane co roku, a nie jak do tej pory – w przypadku stwierdzenia potrzeby podczas realizacji zadania C2 (monitoringu) – oraz doprecyzowuje sposób prowadzenia zabiegu. W związku z faktem, że monitoring powinien być wykonywany częściej niż dotychczas to określono, a zarządy zlewni wykonują działania ochronne zgodnie z ustaleniami planów zadań ochronnych i planów ochrony dla obszarów Natura 2000 w odniesieniu do wód, do których prawa właścicielskie wykonują Wody Polskie lub podmioty, którym powierzono wykonywanie uprawnień właścicielskich (art. 240 ust. 4 pkt 12 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne – Dz. U. z 2025 r. poz. 960), zadanie A3 powinno być realizowane przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Zarząd Zlewni w Krakowie.

Należy także uchylić załącznik nr 6 pt. „Lokalizacja obszarów wdrażania działań ochronnych” oraz opis obszaru wdrażania działań ochronnych nr A1, A2 i A3 w załączniku nr 5 do zarządzenia. Dotychczasowy opis odcinków wykonywania działań ochronnych A1 i A2, w postaci współrzędnych geograficznych, jest precyzyjny i nie wymaga obrazowania. Mapa do tego zawiera błędy (brak zaznaczenia kanału pomiędzy zbiornikami Oko i Krajskie), a wskazany obszar wykonywania działania A3 ogranicza teren możliwej realizacji zadania, nie odpowiadającej rzeczywistej potrzebie.

Obszar Natura 2000 Wiśliska PLH120084 położony jest na terenie gminy Spytkowo. Informację o przystąpieniu do sporządzenia projektu zarządzenia zmieniającego zarządzenie w sprawie ustanowienia planu ochrony dla obszaru Natura 2000 Wiśliska PLH120084, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Krakowie podał do publicznej wiadomości w obwieszczeniu znak: OP.6320.9.2025.APg z dnia 02.07.2025 r., które:

- wywieszono na tablicy ogłoszeń Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Krakowie w dniach 02.07–01.09.2025 r.,

- wywieszono na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Gminy Spytkowo w dniach 04.07–25.07.2025 r.,

- opublikowano w Biuletynie Informacji Publicznej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Krakowie w dniu 02.07.2025 r.,

- opublikowano w prasie o odpowiednim do rodzaju dokumentu zasięgu, tj. Gazeta Wyborcza z dnia 02.07.2025 r.

Obwieszczeniem z dnia 27.10.2025 r. znak: OP.6320.20.2025.JK, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Krakowie zawiadomił o sporządzeniu projektu zmiany planu zadań ochronnych oraz o możliwości udziału społeczeństwa w opracowywaniu dokumentu poprzez zapoznanie się z projektem planu zadań ochronnych i możliwości składania uwag i wniosków. Ww. obwieszczenie zostało:

- wywieszono na tablicy ogłoszeń Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Krakowie w dniach 27.10 – 01.12.2025 r.,

- wywieszono na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Gminy Spytkowo w dniach 29.10 – 18.11.2025 r.,

- opublikowane w Biuletynie Informacji Publicznej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Krakowie w dniu 27.10.2025 r., pod adresem: <https://www.gov.pl/web/rdos-krakow/zawiadomienie-regionalnego-dyrektora-ochrony-srodowiska-w-krakowie-z-dnia-27-pazdziernika-2025r-znak-op6320202025>,

-opublikowane w prasie o odpowiednim do rodzaju dokumentu zasięgu, tj. w Gazecie Wyborczej z dnia 27.10.2025 r.

Zgodnie z art. 28 ust. 3 i 9 ustawy o ochronie przyrody sporządzający projekt planu zadań ochronnych lub jego zmiany, jest zobowiązany umożliwić zainteresowanym osobom i podmiotom prowadzącym działalność w obrębie siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000, udział w pracach związanych ze sporządzaniem tego projektu. W opracowanym przez Generalną Dyрекcyję Ochrony Środowiska kodeksie dobrych praktyk „Planowanie ochrony na obszarach Natura 2000” przyjęto, że obowiązek ten będzie realizowany poprzez zapewnienie zainteresowanym osobom i podmiotom możliwości uczestniczenia w procesie tworzenia projektów planów zadań ochronnych w ramach Zespołów Lokalnej Współpracy formowanych na potrzeby opracowywania tych dokumentów planistycznych.

Przy tworzeniu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Wiślicka PLH120084 Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Krakowie zidentyfikował zainteresowane osoby i podmioty, i ustalił skład Zespołu Lokalnej Współpracy. Osoby wchodzące w skład Zespołu zostały poinformowane e-mailowo o przygotowanym projekcie zmiany planu zadań ochronnych, otrzymały projekt zmiany zarządzenia w dniu 30.10.2025r. i zostały zachęczone do zgłaszania uwag e-mailem.

W wyniku konsultacji społecznych wpłynęły 21 listopada 2025 r. uwagi od Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska dotyczące:

1)rozszerzenia zakresu zmian załącznika nr 4 zarządzenia określającego szczegółowe cele działań ochronnych,

2)usunięcia z treści zarządzenia załącznik nr 6 w związku z usunięciem z zarządzenia § 6 pkt 2 odnoszący się do określenia lokalizacji obszarów wdrażania działań ochronnych. Ponadto zwrócono się o wyjaśnienie powodów usunięcia tego punktu skoro wskazuje on lokalizację działań ochronnych,

3)wyjaśnienia zamieszczenia w tekście znaków zapytania,

4)użycia w uzasadnieniu w jednym zdaniu słowa miksja oraz ograniczony ruch wody. Według zgłaszającego słowa te to synonimy i nie powinny być zastosowane.

Uwaga nr 1 nie została uwzględniona ponieważ wykracza poza zakres konsultowanego dokumentu. Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Krakowie planuje w kolejnych latach przeprowadzenie monitoringu i inwentaryzacji przyrodniczej płazów Na podstawie wyników tych działań będą sformułowane szczegółowe cele działań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Wiślicka PLH120084. Obecnie, w związku z niepełną wiedzą, nie wprowadzono do projektu zmiany załącznika nr 4.

Uwaga nr 2 została uwzględniona. Doprecyzowano zapis w § 1 ust. 1 na: „w § 6 uchyla się ust. 2 oraz uchyla się załącznik nr 6 do zarządzenia”. Powodem wykonania załącznika mapowego do pierwotnego zarządzenia był brak możliwości skrótowego zawarcia opisu lokalizacji dla działania A3. W związku z przeformułowaniem zadania A3 i jego nowym brzmieniem nie ma potrzeby zaznaczenia jego lokalizacji w załączniku graficznym. Ponadto usunięcie załącznika mapowego wynika z faktu, że opisy lokalizacji dla działań A1 i A2 są na tyle precyzyjne, że nie wymagają prezentowania ich graficznie.

Uwaga nr 3 została uwzględniona – przypadkowe znaki zapytania znajdujące się w tekście uzasadnienia do zarządzenia zostały usunięte. Dokonano również innych zmian redakcyjnych, uzupełniając tekst o dane dotyczące konsultacji.

Uwaga nr 4 została częściowo uwzględniona. W uzasadnieniu do zarządzenia przeformułowano brzmienie przedmiotowego zdania na: „Zarośnięcie lustra wody ogranicza natlenianie wody w wyniku działania wiatru. Ograniczony jest także ruch

wody, który powinien być wywoływany przez przepływ Bachówki przez teren starorzecza”.

Projekt zarządzenia, zgodnie z art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2025 r. poz. 428), został uzgodniony przez Wojewodę Małopolskiego w piśmie z 3 marca 2026 r., znak: WR-II.710.22.2019.MG.